

ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ «ШКОЛА-КОЛЕДЖ-УНІВЕРСИТЕТ-ПІДПРИЄМСТВО» В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Хром'як Й.Я., Волошин В.В., Волошин О.П.
Національний університет «Львівська політехніка»

Успішна реалізація програм Інноваційного навчально-науково-виробничого Комплексу «Школа-Коледж-Університет-Підприємство» при Національному університеті «Львівська політехніка» (далі Комплекс) [1, 2, 3] спонукала до пропозиції створення експериментального майданчика для проведення педагогічного експерименту щодо впровадження інноваційної ступеневої освітньої моделі «Школа-Коледж-Університет-Підприємство» в Національному університеті «Львівська політехніка».

Зазначимо, що питання функціонування таких комплексів піднімалося давно [4].

Експериментальний майданчик — це модель ступеневої підготовки за інтегрованими навчальними планами учнів та студентів, що навчаються в навчальних закладах Комплексу, яка функціонує в рамках Програми розвитку Національного університету «Львівська політехніка» щодо інноваційно-освітньої діяльності.

Експериментальний майданчик забезпечує координацію спільної діяльності середніх загальноосвітніх навчальних закладів та Національного університету «Львівська політехніка» з метою надання вищої освіти за інтегрованими навчальними планами з врученням відповідних дипломів про вищу освіту на кожному з пройдених етапів навчання (диплом молодшого спеціаліста, диплом бакалавра, диплом спеціаліста чи диплом магістра).

У своїй діяльності експериментальний майданчик керується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про Інноваційний навчально-науково-виробничий комплекс «Школа-Коледж-Університет-Підприємство» (затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.05.2010р., № 489) та Положенням про проведення педагогічного експерименту щодо впровадження інноваційної ступеневої освітньої моделі «Школа-Коледж-Університет-Підприємство» в Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30.09.2011р., № 1137).

Метою експериментального майданчика є:

- випробування відповідно з вимогами Болонського процесу нових концепцій освіти і виховання, а також впровадження нових методів підвищення якості реалізації державних стандартів;
- впровадження в Комплексі інноваційної ступеневої освітньої моделі;
- розробка і використання в Комплексі інтегрованих планів на весь період навчання з метою усунення дублювання навчальних дисциплін та надання студентам додаткових можливостей щодо неперервної та ступеневої освіти;
- якісне проведення профорієнтаційної роботи;
- дослідження зміни психологічної структури особистості, яка набуває статуси учня та студента, зокрема підвищення власної відповідальності молоді, збільшення зацікавленості в набутті фахових знань, усвідомлення перспективи раннього досягнення економічної незалежності, формування захисту від асоціальних орієнтацій;
- вивчення факторів підвищення конкурентноздатності учня-студента на ринку праці, зокрема підвищення його соціальної адаптації;

– дослідження факторів соціальної сфери та їх впливу на навчання студентів.

Особливістю експерименту є те, що учням шкіл і гімназій після здобуття базової загальної середньої освіти надається право приймати участь у конкурсі щодо зарахування на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки молодшого спеціаліста у навчально-науковому Інституті підприємництва та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка» з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти в одній із шкіл (гімназій) Комплексу (відповідно до Статті 8 Закону України «Про вищу освіту»).

Зараховані на навчання особи отримують статус студента Національного університету «Львівська політехніка», а із замовником укладається договір про навчання цього студента.

Після завершення навчання випускники експериментального майданчика отримують дипломи про вищу освіту з присвоєнням відповідної кваліфікації на кожному з етапів навчання (після закінчення навчання за здобутим освітньо-кваліфікаційним рівнем). Терміни навчання на кожному із освітньо-кваліфікаційних рівнів визначаються освітньо-професійними програмами підготовки фахівців.

Перехід від попереднього ступеня навчання до наступного проводиться відповідно до діючих Умов прийому до вищих навчальних закладів України та Правил прийому до Національного університету «Львівська політехніка».

Вважаємо, що експериментальний майданчик створює сприятливі умови для ефективної реалізації навчання за інтегрованими навчальними планами, неперервної ступеневої підготовки фахівців та впровадження інноваційних технологій у підготовці студентів відповідно до державних стандартів вищої освіти.

Разом з цим, експериментальний майданчик виконує роль дослідного об'єкту для наукової роботи, дисертаційних досліджень аспірантів щодо подальшого вдосконалення системи навчання молоді за інтегрованими навчальними планами у школах (гімназіях, ліцеях), коледжах та університетах. До науково-дослідної роботи залучається науковий потенціал науково-педагогічних працівників кафедр Національного університету «Львівська політехніка».

Завдання неперервної ступеневої освіти, за умовами якої випускники освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста проходять конкурсний відбір для продовження навчання на першому курсі (зі скороченим терміном навчання) або на другому (третьому) курсі (з нормативним терміном навчання) для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра (відповідно до Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 20.01.1998 р. № 65), щоб навчання на програмі підготовки молодшого спеціаліста за змістом і методами було максимально наближеним до університетського рівня.

Щодо змісту, то інтегровані навчальні плани, поряд з виконанням ОПП підготовки молодшого спеціаліста, передбачають виконання Державних стандартів повної середньої освіти, а також засвоєння значної частини навчальних дисциплін I-II років підготовки бакалаврів університету відповідного напрямку підготовки.

Розподіл навчального часу дисциплін інваріантної складової (цикл загальноосвітніх дисциплін) для учнів 10-11 класів (I-II курси програми підготовки молодших спеціалістів) планується за рівнем стандарту типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів і забезпечується середніми загальноосвітніми навчальними закладами, які є учасниками Комплексу. Години варіативної складової для цих учнів (студентів) передбачаються на викладання дисциплін ОПП молодшого спеціаліста за обраною

спеціальністю (що зокрема реалізує профільність навчання), їх викладання забезпечує Національний університет «Львівська політехніка», а також на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової.

Щодо методів навчання, то студенти освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста мають оволодіти всіма засобами та навичками університетської освіти (конспектування лекцій, написання рефератів, курсових робіт, робота з каталогами в науковій бібліотеці, перші наукові дослідження, проведення презентацій тощо). Це дозволить їм безболісно влитися в студентські колективи старших курсів університету.

В зв'язку з цим, викладання дисциплін навчальних планів підготовки молодшого спеціаліста проводять науково-педагогічні працівники кафедр Національного університету «Львівська політехніка».

Фінансування викладання дисциплін ОПП молодшого спеціаліста за обраною спеціальністю та реалізація інших програм експериментального майданчика здійснюється за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

На цей час підготовка молодших спеціалістів у рамках експерименту проводиться за спеціальностями 5.03050901 «Бухгалтерський облік» і 5.05010101 «Обслуговування програмних систем і комплексів».

На нашу думку, набутий досвід дозволяє ставити завдання щодо проведення ліцензування підготовки молодших спеціалістів за широким спектром спеціальностей, що відповідає переліку ліцензованих у Львівській політехніці напрямів підготовки. Такий підхід дозволить значно підвищити якість підготовки фахівців на кожному з етапів навчання у Національному університеті «Львівська політехніка».

1. Хром'як Й.Я., Волошин В.В., Волошин О.П. *Модель неперервної освіти в сучасних умовах на рівні «Старша школа - ВНЗ» // Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні: збірник матеріалів IV науково-технічної конференції науково-педагогічних працівників та студентів / Інститут підприємництва та перспективних технологій НУ «Львівська політехніка». – Львів: Видавничий відділ навчально-наукового інституту підприємництва та перспективних технологій НУ «Львівська політехніка». – 2009.*
2. Хром'як Й.Я., Волошин В.В., Волошин О.П. *Про формування інноваційних навчально-науково-виробничих комплексів «Школа-Коледж-Університет-Підприємство» // Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні: збірник матеріалів V науково-технічної конференції науково-педагогічних працівників та студентів / ППТ НУ «Львівська політехніка». – Львів: Видавничий відділ навчально-наукового інституту підприємництва та перспективних технологій НУ «Львівська політехніка». – 2010.*
3. Хром'як Й.Я., Волошин В.В., Волошин О.П. *Завдання та напрями діяльності інноваційного навчально-науково-виробничого комплексу при НУ «Львівська політехніка» // Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні: збірник матеріалів VI науково-технічної конференції науково-педагогічних працівників та студентів / Інститут підприємництва та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». – Львів: Видавничий відділ навчально-наукового інституту підприємництва та перспективних технологій НУ «Львівська політехніка». – 2011.*
4. Матвієнко Л. *Новий освітній комплекс як засіб забезпечення цілісної освіти // Вища освіта України. - № 4. - 2004. – С. 46-49*